

نوجویی نوجوانان را به رسمیت بشناسیم

ادبیات غنی و درخشان فارسی و وجود هزاران شاعر و نویسنده همچون حافظ، سعدی، رودکی و فردوسی زبان ما را آنچنان غنی کرده است که ورود اصطلاحات و کلمات خودساخته یا استفاده از واژه های رکیک در گفت وگوهای روزمره جوانان باعث دلخوری والدین و بزرگ ترها می شود. اما نوجویی و نوجوانی در دوره نوجوانی امری طبیعی است که در همه جنبه های زندگی یک نوجوان می توان اثرات آن را دید.

این نوجویی می تواند در پوششش، آرایش یا خط و زبان خود را نشان دهد. از این روست که یک نوجوان ممکن است ساعت ها روی کاغذ امضا کند، زیرا این کار به او هویت می دهد. همین موضوع را می توان در آرایش مو یا لباس او و حتی در واژه هایی که استفاده می کند هم مشاهده کرد.

نئولوژیسم یا واژه سازی اختلالی است که در بیماری اسکیزوفرنی دیده می شود، اما شبیه این واژه سازی در نوجوانی و به خاطر حس نوجویی اتفاق می افتد. نوجوان واژه هایی را می سازد که در فرهنگ ما متداول نیست و زمانی که در میان بزرگ ترها استفاده می شود، جایگاه مطلوبی در ادبیات، فرهنگ و سنت ما ندارد، اما به کارگیری این واژه ها و اصطلاحات از سوی نوجوانان و جوانان مختص فرهنگ ما نیست و در تمام فرهنگ ها نظایر آن را می توان مشاهده کرد. زیرا نوجویی و نوجوانی خصوصیت بارز همه نوجوانان است و نمی توان آن را از بین برد.

نوجوان به دنبال کسب هویت و همانندسازی است و به همین دلیل در نوجوانی گرایش روانی خاصی به استفاده از این واژه ها وجود دارد. نوجوان به واسطه حس نوجویی و نوجوانی خود از این واژه ها استفاده می کند و ما در کلام آنها تغییراتی را حس می کنیم اما این موضوع نباید ما را به عنوان بزرگ تر یا پدر و مادر نگران کند.

فرد در سنین نوجوانی، هویت خود را از گروه های همسال خود می گیرد و دوستان تبدیل به من کمکی او می شوند. در این حالت، نوجوان حس می کند که باید از جو گروه متابعت کند. بیشتر این اصطلاحات نیز متناسب با این گروه هاست و در گفت وگوهای گروه های همسال با یکدیگر شکل می گیرد. اگر نوجوانی عضو یک گروه از همسالان خویش است که خصوصیت منفی و نگران کننده خاصی ندارد و خانواده هم نگاه منفی به آن گروه ندارند

به کار بردن این واژه ها نباید والدین را نگران کند و بترساند زیرا این موضوع پایدار نیست و با بالا رفتن سن و گذشتن از دوران نوجوانی خود به خود کنار گذاشته می شود.

البته در مواردی سریال ها و فیلم های تلویزیونی واژه هایی را به ما می آموزند و به واسطه اخذ مدل های تلویزیونی کلماتی بین کودکان، نوجوانان و حتی بزرگسالان مصطلح می شوند. این کلمات هم با وجود این که ممکن است در مواردی مانند کلمه پاچه خاری، جایگاه خود را در زبان پیدا کنند و مردم بصورت طولانی مدت از آنها استفاده کنند، اما باز هم آسیب زا نیست.

لازم به یادآوری است که جنسیت هم در استفاده از این کلمات نقش دارد. دختران نوجوان ممکن است خیلی زود و در سنین خاصی انواع فحش ها را یاد بگیرند. در روان شناسی می توان از این یادگیری به عنوان یک مهارت یاد کرد که نباید به کار برده شود. البته بیشتر دختران نوجوان با وجود این یادگیری می فهمند استفاده از این کلمات با طبع زنانه آنها جور نیست و آن را به کار نمی برند، اما در پسران نوجوان عکس این موضوع صادق است و آنها برای القای حس مردانگی و نشان دادن خشونت از این کلمات استفاده می کنند.

با توجه به همه این موارد والدین نباید نسبت به کاربرد واژه ها و اصطلاحات خاص در گفت وگوهای روزمره نوجوانان حساسیت زیادی از خود نشان دهند یا برای اصلاح آن سربه سر نوجوان بگذارند. زیرا نوجوانی سن خاصی است و حساسیت های این دوران باعث می شود نوجوان براحتی حرف پدر و مادر را نپذیرد. نصیحت کردن جز این که فاصله نوجوان را با پدر و مادر زیاد کند کاری از پیش نمی برد و تلاش والدین شکست می خورد، اما راه هایی وجود دارد که می توان از آن برای تاثیرگذاری بر نوجوان استفاده کرد. به طور مثال استفاده از افرادی در خانواده یا فامیل که نوجوان آنها را قبول دارد و به آنها به عنوان یک الگو نگاه می کند. معلمان، مشاوران مدارس و افراد دوست داشتنی برای نوجوان بیشتر بر او اثر دارند و می توان از طریق آنها استفاده از این گونه اصطلاحات را در زبان نوجوان کاهش داد.

غناي ادبیات فارسی آنقدر هست که بتوان همواره با کلمات زیبا با یکدیگر صحبت کرد، اما این کار نیاز به فرهنگسازی دارد. در کشوری مانند فرانسه آنقدر زبان به عنوان یک مخرج مشترک و فرهنگ ملی اهمیت دارد که وزارتخانه ای با عنوان وزارت زبان فرانسه برای آن در نظر گرفته اند. این وزارتخانه در کشورهای دیگر دنیا هم کار می کند. به طور مثال کلاس های رایگان آموزش زبان فرانسه در سفارتخانه های این کشور در سایر کشورها دایر می کند یا به دانشجویانی که فرانسه می دانند بورس های تحصیلی می دهد.

فرهنگسازی هایی از این دست با توجه به غنای فرهنگی و زبانی ما می تواند در ایران هم اتفاق بیفتد تا شاهد از بین رفتن کلمات و واژه های زیبای فارسی و جایگزینی آنها با کلمات خارجی یا کلمات من درآوردی نباشیم.